

in.ihned.cz/zahranici

zornosti personálu a především jedinečných zážitků.

Nevýhody? Možná, ale snad jen pro hloubavější povahy. Před nějakými deseti lety tu žádná divoká zvířata nebyla. Jen farmářská půda. Dnes se tu ale život fauny řídí víceméně zákony přírody. Lidé už do něj prakticky nezasahují. Zvířata loví, rodí, bojují o přežití. Jen se nemusí bát pytláků. A případné zdání umělosti stejně bere za své při prvním pohledu na majestátné žirafy, stáda antilop či lva hodujícího na právě uloveném mase.

Dumi, osobní ranger

Kdo se nechce trmácet autem a má na to, může přistát rovnou v rezervaci. Zelený travnatý pás slouží jako přistávací dráha pro malá sportovní letadla. Většina lidí sem však ale přece jen přijíždí po zemi. Po odbočce z asfaltové silnice následuje pár minut jízdy prašnou cestou, část už vede podél vysokého plotu, který se táhne do nekonečna. Pak přijde cedule Shamwari. Hned po zaparkování u některé z šesti zdejších chat či bungalovů hotelového typu, které jsou rozestý po rezervaci, vítá nové hosty zaměstnanec v khaki obleku, jak se na safari sluší a patří.

Velké vzdušné a samozřejmě klimatizované pokoje jsou jako vystřižené z křídových katalogů. Čeká vás načínchaná postel velikosti letiště, napařené ruč-

níky, obrovská koupelna, kde nechybí zvláštní umyvadlo pro ženu a zvláštní umyvadlo pro muže. I uprostřed buše si můžete z pevné linky rovnou vytočit číslo na druhém konci světa, anebo se podívat v televizi na jeden z mnoha programů. Stačí otevřít prosklené dveře na zápraží, kde se dá posedět ve stínu u dřevěného stolku. Kolem záhonků stačí popojít asi tak dvacet metrů a jste u bazénu. Jenže teď je čas na safari. Uvítací dopis položený na posteli informuje, že vaším osobním rangerem v Shamwari bude Dumi.

Kolem bazénu vede chodník, který na jednom konci slouží jako nástupní rampa.

Pohodlí nade vše! A tak rovnou nastupujete do džípu, který tu kotví jako loď u mola. U volantu postává Dumi v kšiltovce a čeká, až se shromáždí celá posádka. Na palubní desce auta leží významně položená puška. Zásada číslo jedna až deset: za žádných okolností nevystupo-

vat z auta (pokud to ranger nepovolí).

Prase a žirafy

Deset minut uhání džíp prašnou cestou a nic, ani stopa po nějakém zvířeti. Mnohostránkový checklist neboli seznam zvířat, jenž si můžete odškrtnout, zůstává zoufale prázdný.

Začne to rychle a nenápadně. Zkušený Dumiho zrak zbystří. Pak se pohyb stává nepřehlédnutelným: přes cestu si to vystrašeně uhání prase bradavičnaté. První zastavení a první chvíle pro fotografie. Brzy se ale jede dál a brzy se sjede z cesty. Dlouhou jízdu přes trávu zpestří vyplašené skoky gazel. První lahůdka prvního dne v Shamwari se ale teprve chystá. Krky jako komíny trčí nad okolní rovinatou krajinu. Žirafy. Na rozdíl od předešlých zvířat nechají podivné hosty přijet až téměř k nim. Nevzru-

FAKTA

Všechno začalo v roce 1990, kdy se úspěšný podnikatel Adrian Gardiner z Port Elizabeth rozhodl koupit malou farmu, která by jeho rodině sloužila jako víkendová chata. Tehdy koupil nějakých 1200 ha pozemku, jehož „věcným břemenem“ bylo pár antilop. Drsná sucha v té době způsobila, že ceny pozemků šly dolů a farmáři se ve velkém zbavovali nevýnosné půdy. Gardiner tak brzy expandoval na 7000 ha. Dál to zní jako vyprávěnka: někde se dočetl, že kdysi tato část provincie Eastern Cape oplývala zvířinou, než ji roku 1853 osadníci vyhnali a zdecimovali. A Gardiner se rozhodl vrátit čas. Bylo však jasné, že tak velkolepý plán se jen tak sám nezaplatí – ovšem za pomoci návštěvníků ano. Již v roce 1992 bylo založeno Shamwari Game Reserve se sedmi zaměstnanci. Postupně se začala čistit zemědělská půda a vracet původní flóra. A brzy následovala zvířata. Ta, která tu kdysi žila. Pomyslně se tento proces podařilo dovést v roce 2000, kdy tu byl po 130 letech vypuštěn do volné přírody lev. Shamwari získalo další pozemky, dnes má 20 tisíc ha, 250 zaměstnanců a přes 5 tisíc zvířat.

Před pár lety vyčlenila rezervace 16 % plochy jako „oblast divočiny“, kam se nejedí džípy, ale lze tam podniknout čtyřdenní pěší treky, kdy se nespí v luxusních chatách, ale přímo v buši.

FOTO: JAN DRAŽAN